क्व स्विज्जगाम कुत्र वा प्राप्तवान् तदीयस्थानं प्राप्तुं न कोऽपि क्षम इत्यर्थः। इदञ्च मन्त्रद्वयं वाचे वेहतमिति विहिते पशौ विनियोक्तव्यम्। अतएव तदीये स्तोत्रे प्रतीकद्वयमाम्नातम्, देवीं वाचमजनयन्त यद्वाग् वदन्तीति ॥

अथैकत्रिंशीमाह। "गौरी मिमाय सलिलानि तक्षती। एकपदी द्विपदी सा चतुष्पदी। अष्टापदी नवपदी बभूवुषी। सहस्राक्षरा परमे व्योमन्" इति। परमे व्योम्नि ब्रह्मणि प्रतिष्ठिता गौरी गौरवर्णा वाग्देवी सृष्ट्युपरमे सलिलसदृशानि वर्णपदवाक्यानि तक्षती सृजन्ती मिमाय शब्दमकरोत्। कथम्, प्रथमं प्रणवात्मना एकपदी ब्रह्मणो मुखान्निर्गता। अनन्तरं व्याहृतिरूपेण सावित्रीरूपेण च द्विपदी। ततो वेदचतुष्टयरूपेण चतुष्पदी। ततो वेदाङ्गैः षड्भिः पुराणधर्म्मशास्त्राभ्यां चाष्टापदी। ततो मीमांसान्यायसाङ्ख्ययोगपाञ्चरात्रपाशुपतायुर्वेदधनुर्वेदगान्धर्व्वैर्नवपदी। ततोऽनन्तरैर्वाक्सन्दर्भैः सहस्राक्षरा अनन्तविधा बभूवुषी सम्पन्ना ॥

अथ द्वात्रिंशीमाह। "तस्याꣳ समुद्रा अधिविक्षरन्ति। तेन जीवन्ति प्रदिशश्चतस्रः [१२]। ततः क्षरत्यक्षरम्। तद्विश्वमुपजीवति" इति। तस्यां वाग्देवतायां अधिश्रिताः समुद्राः समुद्रसमाना वेदाः विक्षरन्ति विविधं प्रवर्त्तन्ते तेन प्रवर्त्तनेन प्रदिशः चतुर्व्विधा प्राच्यादिदिगवस्थिताः प्राणिनः जीवन्ति, वेदोक्तमनुष्ठायैहिकमामुष्मिकञ्च प्राप्नुवन्ति। ततो वेदा देवाक्षरं प्रणवात्मकं प्रवर्त्तते तदेतदक्षरं विश्वमुपजीवति सर्व्वो